

אמי קבלה את הדברים מאמה ואמה מאמה, זקנתה מוקנתה, וזקנתה מוקנתה, דור מפי דור – ואמי מסרה את הדברים לי.

הדבר היה בשנת השלשים ותשע ללכת בני ישראל במדבר, בחודש השני בשנה ההיא, אחרי שובם מהפזת את חמשת מלכי מדין במלחמה הגדולה אשר עם אַבְלִי מְחֹלָה. שלשת ימים כבר קערה המלחמה, מערוער אשר על נחל ארנון ועד הגלעד אשר עם גבול יבֹקֶן נְטָשָׁה, ורק ביום השלישי לפנות ערב היתה תבוסת המדינים. את חמשת מלכי מדין תפשו חיים, את אָוִי ואת רָקֶם ואת צור ואת חור ואת רָבֵעַ, ויתעללו בהם כל הלילה, ובבא הבקר תָלוּם ויהיו תלויים עד הערב. אז פשטו על כל הנשאר מן המלחמה, על כל זָכָר באדם, וישמידום ויפּוּם ולא השאירו אף אחד, ואחר־כן באו אל־תוך הערים הנעזבות שְׁכוּרִים מָדָם וישתערו על כל בית ועל כל מסתור ויסחבו את יתר הפְּלִטָה מכל מחבוא אשר התחבאו שם, את כל חולה מערשו ואת כל נְחֹשֶׁל מִפְּנֵתוֹ ואת כל זקן מְרַבְצוֹ, וישמידום, ואת הערים שרפו ואת הטירות נָתְצוּ ואת החצרות החריבו, ומקץ יום אחד לא נָפַר כי היו בזה ערים. ואולם את נשי מדין ואת טַפָּם ואת כל בהמתם ומקניהם וחילם לקחו, את הזהב ואת הכסף, את הנחשת ואת הברזל, את הבדיל ואת העופרת, את כל אלה לקחו עִמָם וינהגום ויביאום עד ערבות מואב אשר על יַרְדֵּן יַרְחוֹ. והשלל ביום ההוא היה רב מאד: ארבע מאות ושבעים וחמשה אלף קִשְׁתוֹת, תשע מאות ושמונים אלף אֲשֵׁפוֹת חֲצִיִּים, וכפֹת קָלֶע שלש מאות אלף וחמשים וחמשה אלפים, והרָכֵב אשר לקחו היה רב וכבד מאד, מלבד החֲרָבוֹת והכידונים והרמחים. ומְסַפֵּר הנשים אשר הוליכו עִמָם בְּשָׁבִי היה שלש מאות ועשרים וששה אלף, מלבד הצאן והבָּקָר והחמורים. אז יָבֹרַח עוד מן הַשְּׁבִיָּה את כל אשה יודעת איש, ויצחקו עִמָּהֶן כל הלילה ואחר־י

כן הרגו בהן עד עלות הבקר, ויִנְתֵּר רק הטף מן הנשים אשר לא יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר, ויהי מספרן רק שנים ושלשים אלף. – בין השבויות האלה אשר נותרו היתה גם נערה בת ארבע-עשרה שנה, לְבִנְת־עוֹר עד להפליא, עוֹדָה כמעט יְלֵדָה, וְשָׁמָּה הִגְלָה. שערות ראשה היו אֲרֵפֹת מאד ותהיינה יורדות עד למו קרקע האדמה, והן מְדִבְלָלוֹת ומסֻכָּחוֹת ומראיהן כפשתים אשר לא שָׁרְקוּ. כאשר ראו אותה הָאֵילֹת, החלו לשאף, ואחר־כן נגשו ויִלְקְוּ את כפות ידיה. ואולם צָוָאָה היה כְּצוֹאָר נְמֵר־הגמל, אָרֶץ וזקוף מאד, וכל הרואה אותו עמד רגע תחתיו ויָבֵט.

ואנשי המלחמה יָשְׁבוּ עוד שבעת ימים מחוץ למחנה, כל הורג נפש וכל אשר נעשה ידו בחַלָּל, והאנשים האלה התחטאו ביום השלישי וביום השביעי כבטו את כל כלי־עוֹר ואת כל מעֻשֵׁה־עוֹזִים אשר היה על בשרם, ואחר־כן באו אל המחנה. ואולם ביום השמיני בבקר לקחו את השבויות, איש איש את מספר שבויותיו אשר שָׁבָה, ויעלו אותן על הפסגה אשר בשֶׁדֶה צוֹפִים, כי שם השוק אשר ימכרו אותן.

והקהל אשר נאסף אל ראש הפסגה היה גדול ורב מאד. מקרוב באו ומרחוק, מִיְעוֹר ומְקֻדָּשׁ בְּרָנֵץ, מְדִיבֹן ומְדֵי זָהָב, מאות מאות אנשים, כי היה העם רָעֵב לְנִצְרוֹת הַמְדִיבֵינֹת, ויהיו דוחקים איש את אחיו וההמלה גדולה מאד והלחץ רב. והנערות עומדות במערכה, טוֹרִים טוֹרִים, והן צָרְפוֹת, לא כסה את בשרן בלתי אם שמיכת־בד קלה, ורגע רגע נגש איש לקנות, והאיש הכושי אשר הָעֵמֵד על הַמַּכְמֵר הִסִיר ברגע ההוא את השמיכה ויהלל אל הקונה את מקנתו, את יצורי גוה ואת בדי עורה ואת תאר בשרה ואת כל חָנָה. השמש בערה במרום ותשלח את קויה על חלקת הבשר הָעָרִם, ויפזו רגע אחד יצורי הבשר בזהב האור ויברקו ויוהירו. רגע אחד רעדו גלי האור וירחצו ביטעת כל פלאי הימי אשר נגלו, ואחר־כן שבה השמיכה ותכס אותה שנית. ובקצה המערכה עמדה גם חִגְלָה, מְקַנָּה מעט הַנְּצָדָה, ועיניה הגבהולות והגדולות פקוחות לְרִנְחָה – ורק ראה לא ראתה דבר. היתה כמו בא עליה קְסָאוֹן, והיא איננה יודעת איפה היא ומה־יְעֻשָׁה פֹה. אכן רק עתה בעמדה בין רְעוּתֶיהָ נִרְאָה עֲרֻכְמָה קְטָנָה קומתה. עוד יִלְדָה היתה. ואולם דְבַר־מָה היה בעיניה ובבִּשְׁרָה המזהיר אשר גָּרָה את כל גבר. כשֶׁלַג אשר על ראש הַשְּׁנִיר הוזהיר הבשר ויהי נוצץ לרגעים. והיא עומדת ואיננה יודעת – ורק שערותיה שפוכות לארץ ויִתְרֵן שטוח על־פני הקרקע וצבע לו כצבע הזהב הַנְּתָן. ורק כאשר הוטר השמיכה רגע אחד מעל בשרה או כי שלח אחד הקונים את ידו הגסה לְמַשֵּׁשׁ גם את בשרה הָעָרִם, חרדה תחתיה רגע קטן וְתִמְהָר נִתְמָס בשתי ידיה את שְׂדֵיהָ. ושתי הידים האלה לְבָנוֹת מאד ועָנְנוֹת – ויהי הקונה מביט בידיה. אבל בעוד רגע שב אליה קְסָאוֹנָה וְתָסַר את ידיה ותעמוד דומם. ברגע ההוא עלה על הפסגה אליצמן בְּרִצְיָאֵל בן־איתמר הבהן, ויתיצב מרחוק ויבט – ופתאום נחה עינו על חִגְלָה. והאנשים הקונים סרו מהר הַנְּצָדָה, כי נשיא הוא ובעל בעמו, אשר לו הִקְבָּה עם הנשים היפות בכל המחנה, שְׁתֵּים מואביות ואחת אַמּוֹרִית

ויתרן מן העבריות, וידעו כי לא יתיצבו בפניו להתחרות עמו במקנתו. ואליצפן נגש לאטו, והעבד הכושי העביר את השמיכה לשני צדיה – והנשיא לא דבר קטנה או גדולה. רק עיניו נוצצו מאד ותהיינה ירקות, ובידי מצחו שרנג פתאם מאד מתחת לפורו. רק עוד רגע בתנו עיניו את צווארה ואת ערפה ואת מקנה מפרקתה עד סתניה – אז נראה על שפתיו רקו. פתאם שלח את ידו וימהר וישלם את מחירה, מאה וששים שקלים כסף, ויקח אותה נילץ. בלכתו נעו רגליו מעט.

ועם רב יורד מן ההר, גדודים גדודים שלמים, איש המקנתו אשר קנה, ותהי ההמלה גדולה מאד.

ובצלע ההר עומד אחד כהן על שוקת עץ ומדבר בקול גדול אל הקהל, ויהי הקול הולך מקצה המנה ועד קצה המתנה. ויש אשר נגש אחד מן הקהל ויעמוד רגע וישמע:

„ביחצא למלחמה על אויביך, ונתנו אדני אלוהיך בידך ושביה שקלו, וראית בשביה אשת יפת-תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה – נקבאתה אל-תוך ביתך, וגלחת את-ראשה ועשתה את-צפרינה והסירה את-שמלת שביה מעליה –“

אנשים הלכו ואנשים באו. ויש אשר עברו ולא קמו לב, ויש אשר התיצבו רגע אחד תחתם וישקעו. ואולם הכהן הוסיף וידבר:

„-- וישבה בכיתך, ובכחה את-אביה ואת-אמה ירח ימים, יאחר כן תבוא אליה ובצלעתה והיתה לך לאשה --“

האנשים פנו וילכו ואנשים חדשים באו.

„-- והיה אם-לא חסדת בה – ושלחתה לנמשה, וקבר לא תמכרנה בכסף, לא-תתעמר בה, תחת אשר צניקה.“ -- --

העם פונה והולך.

ואליצפן בן-עזיאל יורד מן ההר גם הוא והולך לאטו והנערה הולכת על-ידו, ואולם שפתיו נצו מאד. הנה עוד ירח ימים – על רקתו נגלה פתאם גיד תכלת מקשה אשר שרג כמו פתיל ברזל. בלכתו היה מקלו בידו – פתאם הניף את המקל בחמה שפוכה על שקקה צנקה אשר עמדה בדרך ויך בכח עד כי נשמע רגע מסביב קול שרקה עזה, והעץ זע קלו וירעש והענפים הרכים נשרו ויסלו לארץ.

*

כחולמת ישבה לבדה בתוך הקנה אשר בירכתי האהל, ועיניה רק מביטת גכהן ותקעות גיריעות העזים אשר פשו את צדי הקנה. יראת לבנשה למשו ממקומה או להניע יד או רגל. יומם ירד האור מן התוך בעד האשנב וגם לעידיים היו נתונים בתוך הקנים ואירו, ואולם על עיניה היתה האקלה גדולה ועבתה, ולא נארתה. שלתבת הלמידים לחשה תרש והתן קול המלה דקה, ולא האזינה. הנת הקירות מסביב זרים ככה והקרקע זר ותשפון זר וכל יתד וכל נן היו לה זרים. אז התחזקה ותקם רגע ותגש ותקשש באצבעה קרם אחד או לקשה, וכרבע תרדה האצבע לאחור, ותנערה

גבולה ותמחר ותשב ותשב על מקומה. ואולם בלילה כאשר רבץ החשך מסביב כמורנד עד כי יומש בידים, או היה לה פתאם אור בנפשה ותרא צד למרחוק. או עצמה את עיניה בתאווה גדולה ותבט: —

הנה ערבה גדולה ורחוקה. בתים קטנים נטושים על-פני השדה, והשמש ליהט. אין צמח ואין שית, ורק ערער יחיד ובודד מציץ מקרב נקיסקסלע. מדוע היא זוכרת עתה את הערער הלז? — והיא ויזבב הקטן רצים על-פני השדה יד ביד. ועוד קטנה היא ככה, רק ילדה בת חמש, והנער גדול מעט פמנה. לאן הם רצים אין היא יודעת, אבל היא אב אין לה ואם אין לה, ולא נותר לה על-פני כל הערבה הרחוקה בלתי אם יובב זה הקטן. ואחר-כך היא גדולה, בת שמונה היא או בת תשע, ולא את הערבה תראה לפנייה, בלתי אם את הבקעה. הנה הנסכה. הנה העצים הירקים אשר לפני הנסכה. הנה האבן אשר עליה תשב. ועל האבן ממולה יושב יובב ומזבב. מדוע היא זוכרת עתה את האבן? — ופתאם לא את הבקעה תראה, בלתי אם את גאות הדשא אשר עם מורד ההר. הדשא מדבב אל המורד, והוא ירק ככה. והצאן רועות. ויובב רובץ על הדשא בין הצאן, והיא רובצת על הדשא בין הצאן. או תעבור עליה פתאם רוח הוללות, והיא מתנפלת עליו בפתע פתאם ומתרמקת עליו ולוחצת אותו אל לבה, והוא רק ישק לה, ישק לה, ישק לה... איה עתה הצאן? —

כחולמת ישבה בתוך הקבה אשר בירכתי האהל. אבל ביום השלישי בהיות הבקר באה האמה, אשר נתן אליצפן עמה לשרת לפנייה, ותפול לפנייה על פניה ארצה.

— גברתי!

תגלה תרדה מאד בשמעה את המלה.

ואולם האמה הוסיפה: — גברתי! הלא יש עם לבך עתה לגלח את

ראשך?

והאמה לא חנתה לדברים, כי אם לקחה דומם את מספריה ואת תערה ואת כל פליה, ומקץ רגע העבירה את התער על ראש הנערה, והשערות החלו מעט מעט לנשר ארצה. תלתלים שלמים נכרתו, צמות שלמות נפלו. גל גדול עשוי זהב שחוט רבץ על הארץ. חגלה הורידה את ראשה ותבט. או באו לה פתאם דמעותיה ותרגנה לאטן, והיא לא מחתה אותן. כאשר הקרו את משקל השער, והיה משקלו שלש מאות ושבעים וחמשה שקלים באבן העדה.

וביום החמישי באה האמה ותבא את שפיניה ואת קשותיה, את מלקהיה ואת מנקיותיה ולג אחד שמן ותאמר: — גברתי! הלא תצוי עתה לעשות את צפרניך? — ותחל לעשותם. את קצות הצפרנים עשתה ארפות וצרות וראשיהם מלמעלה חדים ולבנים, והלכך אשר מתחת לשרשי הנפון היה דק ומפפע, ותמשח אותם משחת שמן ותתן עליהם ששר יף ותשם עליהם פוץ מעשה גנבר.

וביום השביעי הסירה האמה מעליה את שמלת שביה, את שקיה ואת

תְּבַלָּהּ, וְחָלַל לְהַלְבִּישׁ אוֹתָהּ פָּאָר: קָדִין וְכַתְּנַת תְּשַׁבֵּץ וּמַעֲיֵל רְקֵמָה וְחִגּוּרָת כֶּסֶף, וּבַעֲרָב בֹּא אֲלִיצָפֶן.

בַּפֶּעַם הַרְאִשׁוֹנָה הִבִּיטָה תַּגְלָה אֶל תֹּארוֹ וְאֵל פָּנָיו: – הִיָּה כִּמוֹ עֵינֶיךָ, גְּבוּהָ וְכִבְדּוֹ וְרַחֲב־בֶּשֶׁר, וְהִיא הִגִּיעָה רַק עַד תְּחִילָת וּלְמַעַלָּה מֵעַס, וְאוֹלָם כֹּאשֶׁר הִבִּיטָה בְּפָנָיו נִבְהַלְתָּ: נִחִירָיו נִפְחוּ בְּחֹזֶקָה וַיִּנְדְּעוּ, וּבַעֲיֵנָיו לָחֶשֶׁה אֶשׁ אֲשֶׁר הִחְרִידָהּ אוֹתָהּ. כֹּאשֶׁר נָגַשׁ אֵלָיָה וַיִּחְזַק בִּידָהּ, עֲצָמָה אֶת שִׁפְתֶיהָ בַּחֲלִי לְבַלְתִּי צָעַק בְּקוֹל מְרֹב מִכְאוֹב אֲשֶׁר בָּא לָהּ עִם לַחֲץ כִּף יָדוֹ הַחֲזָק.

וּמִנִּיאָז בֹּא יוֹם יוֹם, וַיֵּשׁ אֲשֶׁר בֹּא שְׁלֹשׁ וָאַרְבַּע וְחֲמֵשׁ פְּעָמִים – וַיִּדְבֹּר וְלֹא חָדַל.

הִישׁ לָהּ אֵב כִּי תִבְכֶּה אוֹתוֹ יָרַח יָמִים – וְהִנְעֵרָה הִנִּיעָה אֶת רֹאשָׁהּ בְּדַמְמָה: – לֹא. הָאֵם אֶת אִמָּה תִבְכֶּה – וּבְכֵן הִנִּידָה בְּרֹאשָׁהּ: – לֹא. הִישׁ לָהּ דָּוָד אֲשֶׁר לוֹ נִזְעָדָה וְאוֹתוֹ תִבְכֶּה – הֲלֹא אֶת יוֹבֵב הִרְגוּ לְעֵינָיו צַעֲקָה פִּתְאֹם, הִנְעֵרָה קוֹל גְּדוֹל.

אֲלִיצָפֶן נִשָּׂא אֶת עֵינָיו. הִבִּיט כֹּה וְכֹה וְלֹא יָדַע בְּרַגַע הַרְאִשׁוֹן לְמִי הַקוֹל הַזֶּה – וַיִּשְׁתּוֹמֵם. אֲיִמּוּזָה בֹּא הִלַּח לְיִצְחָק הַקָּטָן וְהַדָּל הַזֶּה לְצַעֲוֹק בְּקוֹל אֲשֶׁר כֹּוֹהוּ אֲיִמּוּזָה בֹּא לָהּ הַקוֹל הַחֲזָק וְהָאֲדִיר הַזֶּה – כֹּאשֶׁר הִבִּיט בְּפָנֶיהָ וַיִּרֹא אֶת עֵינֶיהָ הַחֲלִי לִירוֹא מִפְּנֵיהָ.

וְאוֹלָם מִמַּחֲרַת הַיּוֹם בֹּא וַיִּתְאוּשֶׁשׁ: – תְּסַרְנָא אֶת זְכַר הָעוֹלָם הַהוּא מִקְרֵב לְבָהּ. הֵן הַמַּתִּים לֹא יִקּוּמוּ. וְהוּא יִהְיֶה לָהּ לֵאב וּלְרַע וּלְבַעַל, טוֹב מֵעֲשֵׂרָה חֲתָנִים...

וְהִנְעֵרָה, אֲשֶׁר הִחְרִישָׁהּ בְּכַל־עַתָּה, הִיתָה פִּתְאֹם לְבַעַל־דְּבָרִים וְתִדְבֹּר כֹּאשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ אֶנְיוֹ עַד־עַתָּה. כִּשְׁטָף מִיָּם כְּבִירִים קָעְרוּ הַמַּלְיָם, וְהִיא לֹא יָכְלָה עוֹד לְכַבֵּשׁ אוֹתָן עִמָּהּ. וְאוֹלָם אֶזְנוֹ שָׁמְעוּ רַק אֶחָת: – לֹא תִהְיֶה לְאַחַר עַד־עוֹלָם. עַד־עוֹלָם לֹא תִתֵּן לְאַחַר לְנִגּוּעַ בָּהּ, וְאִם נִתַּח יִנְתַּח אוֹתָהּ לְעֲשֵׂרָה נִתְחִים. בְּצַרְפָּנִיהָ הָאֲרָפִים תְּקַוֶּר אֶת עֵינָיו. בְּאֲצַבְעוֹתֶיהָ הַחַדּוֹת תְּקַוֶּב אֶת צוּאָרוֹ וְתִתְנַק לוֹ...

אֲלִיצָפֶן לֹא יָכוֹל לְמַנּוּעַ אֶת שִׁפְתָיו מִשְׁחֹק קָל. כֹּל הַמְרֹאָה הַזֶּה וְקִצְפָּה וְחֲרוֹנִיָּה הִחְלוּ לְעֲשׂוֹת לוֹ צַחֲוֹק. הִנְעֵרָה הַקִּטְנָה הַזֹּאת וְרַפְּת־הִידִים – הֲלֹא בְּאֲצַבְעוֹ הָאֶחָת יָכוֹל לְעֲשׂוֹת בָּהּ כִּכֵּל אֲשֶׁר יִהְיֶה עִם לְבוֹ – וְהִיא תִהְיֶה לוֹ לְבַעַל־מַלְחָמָה!

וּפִתְאֹם דְּבָרָה בְּקוֹל דַּמְמָה: – וְאִם בְּכַל־זֶה יִגְבֹּר מִמֶּנָּה וְהִיא לֹא תוֹכֵל לוֹ, אִזּוֹ יִדְעֶנָּא כִּי גַם יוֹם אֶחָד תִּמְיָם לֹא תִחִיָּה אַחֲרֵי־זֶה. – כֹּאשֶׁר הִבִּיט אֵל עֵינֶיהָ הַתַּחֲלָחֵל.

וְאַחֲרֵי־כֵן: – מַה יִּתֵּן וּמַה יוֹסִיף לוֹ אִם אֶת תְּשַׁרְיָה יִכְבַּשׁ הֵן רַק בֶּשֶׁר הוּא, וְזֶה רוּחָהּ לֹא יִהְיֶה לוֹ עַד־נִצָּח. וּפִתְאֹם: – יִחַפְּה־נָא.

וַיּוֹשֶׁעַ יוֹם מִדֵּי עָרַב סָר אֵלָיָה הָאֲקָלָה. רַכּוֹת דְּבָר אֵלָיָה וַיִּתְחַנֵּן – וְהִיא עָנְתָה אוֹתוֹ קִשׁוֹת וּבִשְׁפָה בְּרוּרָה; עֲזוֹת דְּבָר אֵלָיָה וּכְמִפְקָד – וְהִיא בִּכְתָה לְפָנָיו וְתִתְחַנֵּן עַל נַפְשָׁהּ; בַּחֲלֻקוֹת נִסָּה אֵלָיָה וּבִמְרָמָה – וְהִיא הִשִּׁיבָה אוֹתוֹ

אחור בקמ"ל ובדברייאמת; בגבורה התעמר בה ובחזקיד - והיא היתה פתאם ככבשה קטנה ותעצרהו. ככה עבר יום ועבר שבוע, חלפו שני שבועות ושלושה. עוד מעט וגם ירח הימים אשר נתון לה כחקה יעבור. הנה קץ השבוע השלישי...

וביום הראשון לשבוע הרביעי לא יכול עוד לכבש את נששו עמו מה לו ירחו מה לו חקה? הן לא אב לה ולא אם לבנות אותם ירח ימים - גידו רקותיו צבו. בעיניו בערה אש זרה. אימה חשכה רבצה מסביב ותפול ותרד על כל איש או אשה אשר אליהם יראה.

והלילה היה אפל מאד. בחוץ התהולל הסער, והסופה שרקה מן ההר ותהי כמו ילל. הכלבים נבחו. השועלים יללו כל הלילה.

וכאשר החזיק בה, ידעה כי הפעם הזאת אין עוד משלט. בא הרגע האחרון. בצפרניה הלבנים והאפנים שרטה שרטות בעור פניו ונקור את עיניו - והוא לא ידע. בשניה החדות נשכה את ידיו עד זוב דמן - והוא לא שם לב. בידיה האמונות דחתה אותו מלפניה ככל אשר יכלה - וידיה קטנות ככה ורפות. ופתאם רפתה - -

והסערה עברה והסופה חדלה. לא נבחו עוד הכלבים והשועלים חדלו מיללתם. אז התהלך הירח על-שני חוג השמים...

ואולם בפקר ראו כי נעלמה הנערה ואיננה. אז בקשו אותה בכל הגבול ולא מצאוה, ויבקשוה שלשה ימים ושלושה לילות. ותהי הנערה נעלמה - ואחר-כך שכחו אותה ולא זכרוה.

בשנת הארבעים למסעי בני-ישראל במדבר, בחודש הראשון בשנה ההיא באחד בו בבקר-יום מצאו הרועים אשר רעו בשדה בין עטרות ודיבון, והנה גופת נפש-אדם שוכבת בשדה בין הסבכים כברת-ארץ קטנה משפת נחל יבוק. הבשר היה מובס כלו עד בלתי נגר את יצורי הגו ואת הפנים, ורק בעמל יפר כי אפת אשה היא. רק אין זה כי אם הציפו המים את הנפש הזאת ויקיאוה אחרי שכבה בנחל ימים וחדשים רבים.

וכאשר עברה השמועה בקרב המחנה, ונתהום כל העדה. הנה חלל בשדה ואין יודע מי הפה אותו. אז באו השוטרים והשופטים מכל פנה, ויחלו לדרש את הדבר, ויחקרו וידרשו שלשה ימים. ואולם איש לא ראה ואיש לא ידע - ויחדלו. ואחר-כך החלה תכונה גדולה: באו זקני הערים הקרובות אל מקום משכב החלל ועמם באו הנהגים ובני הלויים הרבים, כי בט בחר אליהם לשרתו ולברך בשמו, וימדו הזקנים אל כל הערים הקטנות והרבות אשר מסביב. בהבל-פשתים חדש מדדו אל יענר ואל חשבון, אל אלעלה ואל נמרה, אל עטרות ואל דיבון, אל שבם ואל בעון - אל כל הערים אשר מסביב. ואל נבו לא מדדו, כי רחוקה היא מעט ממקום המעשה. ככה מדדו, הליך והשלך את החבל, ותצא להם אלעלה, כי הקרובה היא מכל הערים, והיא קרובה אל החלל מדיבון בשלשים אמה. וזקני אלעלה ראו וימהרו ויביאו עמם עגלה רפה, עגלת בקר היא אשר לא עבד בה

מעודה ואשר לא משכה עוד בעל, ויקחו את העגלה ויוציאו אותה אל הדרך הפונה אל יבוק הנחל, כי איתן הוא, אשר בסביבותיו לא תעבד האדמה ולא תזנע. והנשים יצאו מסביב ויעדו את העגלה עדי, פסוי מעטה לבן קלו וארבע ציציות תכלת בארבע כנפות המעטה ופתיל ארגמן על צוארה. ושני בני לוי, אחד מזה ואחד מזה, הנהיגו את העגלה, ותהי העגלה גועה בכל הדרך, הלוך וגעה, ויתנו לה מרגע לרגע מעט חציר לאכלה, ואולם העגלה לא חדלה. או באו עד שפת הנחל, והכהנים עומדים ומחכים, וימהרו ויחדרו לקראתה ויחזיקו בה ויורידוה עד קצה שפת הנחל האחרון. ושבעים וקנים עמדו על שפת הנחל, שלשים וחמשה מעבר מזה ושלשים וחמשה מעבר מזה, והכהנים בתוך שבעה, והם עומדים וכפות רגליהם טובלות במים, ורק הכהן הגדול עומד על האבן ופניו מפנים אל הקהל. ומחנה הלויים עומדים מאחרי הזקנים ובידיהם פיוכי נחשת והפיוכים מלאים מים להיות לרחצה. בעת ההיא והשוטרים עוברים בקרב הקהל וקוראים שלש פעמים: התקדשו - היו נכונים, התקדשו - היו נכונים, התקדשו - היו נכונים!

ברגע הזה הובאה העגלה עד אל הכהן הגדול. ביד חזקה אחז הכהן בעגלת הפקר, וברגע אחד קרע מעליה את פסויה ואת רבידה. רגע אחד להטה המאכלת בידו באור השמש על-פני העגלה ממול ערפה, ואחר-כך באה בפעם אחת בכח אל-תוך הערף. העגלה געתה רגע אחד בקול גדול וממשך ואחר-כך גנחה בקול צרוד וארך, ואחר-כך היתה פתאם דממה גדולה - וזרם דם חם וזק למעלה ואחר-כך שטף אל-תוך הנחל.

הלויים חרדו ברגע הזה מן הקצה והפיוכים בידיהם, וירחצו הכהנים וכל הזקנים את ידיהם על העגלה הערופה, והמים התערבו בדם השוטף וישטפו אל-תוך הנחל. או נשאו המתרחצים את ידיהם בקדש ואת עיניהם לטשו למרום, ובקול גדול ענו ואמרו איש לאחיו: ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו - ואיש את אחיו עונה בקול: ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו! והכהן הגדול לוטש את עיניו למרום ושפתיו תאמרנה: קפרי לעמך ישראל אשר פדית, אדני, ואל תתן דם גקי בקרב עמך ישראל! וששת הכהנים עונים אחריה: ונכפר להם הדם!

ובין הכהנים מקצה עומד אליצפן בן-עזיאל ופניו לכנים מעט, וגם הוא רוחץ את ידיו במעל עינים על העגלה הערופה, ושפתיו נעות: ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו - ואולם המלים מתות על שפתיו ולא תשמענה.

אבל בעוד רגע אחד התאווש: - הלא רק עגלה ערופה. ואת העגלה הערופה נשאו וישרפוה ואת גופת המתה לקחו ויקברוה בצלע ההר.

